

**Raftul
Denisei**

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

SARA GRUEN

Apă pentru elefanți

Traducere din engleză de
VALI FLORESCU

HUMANITAS
fiction

*Pentru Bob,
care continuă să fie arma mea secretă*

*Am spus ce cred și-o spun iar, răspicat...
Elefantul pe viață îți e devotat!*

THEODORE SEUSS GEISEL,
Horton clocește oul, 1940

Din colecția Muzeului Circuitului Ringling, Sarasota, Florida

Prolog

Nu mai rămăseseră decât trei oameni sub copertina cu dungi albe și roșii a birtului soios: Grady, eu și bucătarul. Grady și cu mine stăteam la o masă prăpădită de lemn, cu câte un burger în față, pe o farfurie de tablă cu margini ciobite. Bucătarul stătea la tejghea și-și curăța grătarul cu vârful unei spatule. Oprise plita cu ceva timp în urmă, însă putoarea de grăsime arsă încă se simțea.

Restul aleii centrale – până de curând ticsită de lume – era pustie, cu excepția câtorva angajați și a unui mic grup de bărbați ce așteptau să fie conduși la cortul dansatoarei din buric. Aceștia se uitau neliniștiți în stânga și în dreapta, cu părările bine trase pe ochi și mâinile vârâte adânc în buzunare. N-aveau să fie dezamăgiți: undeva, în spate, Barbara și nuri ei generoși îi așteptau.

Ceilalți orășeni – țărănoi, cum le spunea Unchiul Al – își croiseră deja drum prin cortul menajeriei și ajunseseră sub cupola cea mare, care pulsa în ritmul frenetic al muzicii. Orchestra își ataca repertoriul în forță, la același volum obișnuit, care-ți spârgea timpanele. Știam pe dinafară tot ce urmează – chiar în acest moment, Marele Manej Final era pe sfârșite și Lottie, trapezista, urca deja pe frânghie spre aparatele fixate în centrul cupolei.

M-am uitat la Grady, încercând să-mi dau seama despre ce vorbește. A aruncat o privire în jur și s-a aplecat ușor spre mine.

— Și-n plus, a zis uitându-se țintă în ochii mei, mi se pare că ai avea multe de pierdut în clipa asta. A ridicat din sprâncene, ca să dea mai multă importanță vorbelor.

Am simțit că-mi stă inima.

Dinspre marea cupolă au izbucnit aplauze furtunoase, iar orchestra a atacat din mers valsul lui Gounod. M-am întors

instinctiv spre menajerie, pentru că tocmai urma numărul elefantului. Marlena fie se pregătea să se urce, fie era deja instalată pe capul lui Rosie.

— Trebuie să plec, am spus.

— Stai jos, a zis Grady. Dacă te gândești serios să-ți iei tălpașuța, nu știi când o să mai mănânci ceva.

În acel moment, muzica a scârțâit ciudat și s-a oprit brusc. S-a auzit o ciocnire nefirească de alămuri, instrumente de suflat și de percuție – tromboanele și piculinele au dat-o într-o cacofonie insuportabilă, o tubă s-a dezumflat cu zgomet, ca un stomac plin de gaze, și zăngănitul gol al talgerelor a reverberat dincolo de cupolă, dincolo de capetele noastre, până s-a stins, câteva clipe mai târziu.

Grady a încremenit, aplecat deasupra burgerului, cu degetele mici ridicate și gura larg deschisă.

M-am uitat în jur. Nimeni nu se clintea – toate privirile erau ațintite asupra mării cupole. Câteva paie rătăcite au aterizat lin pe pământul întărit.

— Ce e? Ce se întâmplă? am zis.

— Șșș, a șoptit Grady.

Orchestra a început să cânte din nou, de această dată *Stars and Stripes Forever*.

— O, Doamne. Ce porcărie! Grady și-a aruncat mâncarea pe masă și a sărit în picioare, răsturnând bancheta.

— Ce? Ce e? am strigat, fiindcă o rupsese la fugă de lângă mine.

— Marșul Dezastrului! a țipat el peste umăr.

M-am răsucit spre bucătar, care își scotea grăbit șorțul.

— Ce tot zice?

— Marșul Dezastrului, a spus acesta, luptându-se să și-l tragă cât mai repede peste cap. Înseamnă că s-a întâmplat ceva – ceva foarte rău.

— Adică?

— Ar putea fi orice – foc sub cupolă, animale în care a dat strechea, orice. O, Doamne. Și probabil că bieții țărănoi habar n-au.

S-a aplecat pe sub ușile batante și a ieșit.

Haos – vânzători de dulciuri sărind peste tarabe, muncitori ieșind împleticit de sub corturi, cheflii cu priviri aburite alergând

curioși, amestecându-se în valurile mulțimii. Cu mic, cu mare, toți cei care aveau o legătură cât de mică cu Cel Mai Senzațional Spectacol din Lume al Fraților Benzini au pornit ca din pușcă spre marea cupolă.

Diamond Joe m-a depășit în viteză, echivalentul uman al galopului întins.

— Jacob — e menajeria! a strigat. Au scăpat animalele. Fugi, fugi, *fugi!*

Nu era nevoie să-mi mai spună o dată. În cortul ăla se afla Marlina.

Pe când mă apropiam, am auzit un hure pe care l-am simțit până-n viscere și m-a speriat, pentru că era un sunet chiar mai profund decât zgomotul. Pământul vibra.

Am intrat clătănându-mă și am dat nas în nas cu un iac cât casa — un piept nesfârșit, cu păr cârlionțat, și copite ce loveau sălbatic aerul, nări roșii fremătânde și ochi ieșiți din orbite. M-a depășit într-un galop atât de vertiginos, că m-am dat înapoi în vârful picioarelor și m-am agățat iute de pânza de cort, ferindu-mă, ca nu cumva să mă trezesc străpuns de un corn răsucit. De umerii lui era agățată o hienă înspăimântată.

Toneta de răcoritoare din centrul cortului fusese făcută una cu pământul, iar în locul ei se afla o mare învolburată de pete și dungă — de coapse, copite, cozi și gheare, și toate răgeau, șelălăiau, mugeau sau nechezau. Deasupra tuturor se înălța un urs polar, care dădea neputincios, orbit, din labele cât niște tigăi. Din nefericire, a atins cu ele o biată lamă, pe care a lăsat-o lată — buf! Lama a căzut cu zgomot la pământ, cu gâtul și picioarele rășchirate asemenea unei stele cu cinci colțuri. Cimpanzeii țipau și vociferau, legănându-se pe frânghii, pentru a rămâne în aer, deasupra felinei. O zebra cu privire înnebunită a țâșnit într-un traseu zigzagat prea aproape de un leu culcat, care s-a răsucit s-o atingă, a ratat-o și s-a îndepărtat, cu pântecul lipit de pământ.

Am cântărit din priviri cortul, disperat s-o gătesc pe Marlina. În locul ei, am văzut o felină strecurându-se spre zona de legătură cu marea cupolă — era o panteră și, în timp ce trupul ei negru și agil dispărea în tunelul acoperit cu prelată, mi-am adunat tot curajul de care eram în stare. Dacă țărănoii nu știau, aveau s-o afle din clipă-n clipă. A durat doar câteva secunde

și au aflat ce era de aflat – un țipăt prelung urmat de un altul, apoi de încă unul, după care întregul cort a explodat de zgometul ca de tunet al trupurilor încercând să treacă de alte trupuri și să iasă din tribune. Muzica orchestrei s-a stins, cu un falset, pentru a doua oară, și de data asta a încetat definitiv. Am închis ochii: *Te rog, Doamne, fă-i să iasă prin spate. Te rog, Doamne, nu-i lăsa să încerce să iasă pe-aici.*

Am deschis din nou ochii și am cercetat cu atenție menajeria, înnebunit de disperare s-o gălesc. Pentru numele lui Dumnezeu, cât de greu poate fi să găsești o față și un elefant?

Când i-am zărit paielele roz, aproape că am țipat de ușurare – poate chiar am făcut-o. Nu mai știu.

Era în celălalt capăt și stătea lipită de un perete, liniștită ca o zi de vară. Paielele costumului îi licăreau ca niște diamante lichide, un fanion fulgurant între blănille multicolore. M-a văzut și ea și mi-a susținut privirea mult, o veșnicie, mi s-a părut. Era calmă și languroasă. Chiar zâmbea. Am început să-mi croiesc drum cu forța către ea, însă ceva din expresia ei mi-a înghețat sângele în vine.

Nenorocitul stătea cu spatele la ea, roșu la față și răcnea din toți bojocii, fluturându-și brațele și legănându-și bastonul cu măciulie de argint. Jobenul de mătase îi zăcea pe paiele de lângă el.

Ea a căutat ceva în jur. Printre noi a trecut o girafă – și gâtul lung i se mișca grațios, în ciuda faptului că era speriată – și, după ce a trecut, am văzut că apucase un drug de fier. Îl ținea relaxată, sprijindu-l pe pământul murdar. M-a privit iar, amuzată. Apoi, privirea i s-a oprit asupra capului descoperit al individului aflat cu ceafa spre ea.

– O, Doamne, am zis, înțelegând brusc. Am pornit spre ea împiedicându-mă, țipând, deși nu aveam nici cea mai mică speranță c-o să mă audă. N-o face! *N-o face!*

A ridicat drugul în aer și l-a coborât, despicându-i capul ca pe un pepene. Țeasta i s-a crăpat, a făcut ochii mari, iar gura i-a înghețat într-un O. A căzut în genunchi, după care s-a rostogolit în față, pe paie.

Eram prea șocat să mă mișc și, oricum, n-aș fi putut face nimic, pentru că, în clipa aceea, un pui de urangutan mi-a înconjurat speriat picioarele cu brațele lui elastice.

A trecut atât de mult de-atunci. Atât de mult. Însă această imagine încă mă mai bântuie.

Nu vorbesc prea mult despre acele zile. N-am făcut-o niciodată. Nu știu de ce – am lucrat la diverse circuri vreme de șapte ani și, dacă nici ăsta nu e subiect de conversație, nu știu ce altceva ar putea fi.

De fapt, știu de ce; n-am avut niciodată încredere în mine. Mi-era teamă să nu vorbesc aiurea și să spun ce n-ar trebui. Știu cât de important era să-i păstrez secretul, așa că i l-am păstrat – tot restul vieții ei și chiar mai mult decât atât.

Vreme de șaptezeci de ani n-am spus nici unui suflet despre asta.